

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3CdoR/5/2024
Identifikačné číslo spisu: 8723200153
Dátum vydania rozhodnutia: 25.09.2024
Meno a priezvisko: Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:8723200153.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti O. narodenú I. a R., narodeného I. obe deti bytom ako matka, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, deti rodičov matky C., narodenej I. a otca C., narodeného I., zastúpeného advokátom Mgr. Paskalom Milatom, Rožňava, Hviezdoslavova 3, o návrhu otca o zmenu výchovného prostredia maloletých detí, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 14P/7/2023, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 07. decembra 2023 sp. zn. 15CoP/48/2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 20. apríla 2023 č. k. 14P/7/2023-107 zamietol návrh otca; a určil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že otec žiadal dňa 12. januára 2023 zmeniť rozsudok Okresného súdu Bratislava, sp. zn. 3P/265/2016 tak, že maloleté deti by zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal výživným na obidve maloleté deti po 1 eure, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku a zároveň upravil styk matky s deťmi tak, že matka maloletých detí je oprávnená stýkať s maloletými deťmi každý párnny týždeň od soboty od 12.00 hod. do nedele do 16.00 hod., pričom otec maloletých detí je povinný každú párnú sobotu deti odovzdať matke v mieste trvalého pobytu matky, deti a matka maloletých detí je povinná každú párnú nedeľu deti odovzdať otcovi v mieste trvalého pobytu otca detí. Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že návrh otca nezodpovedá najlepšiemu záujmu maloletých detí, tento je nedôvodný a ničím nepodložený. Ak otec v konaní poukázal na nutnosť vykonaného znaleckého dokazovania z odboru ortopédia, psychológia - detská a následné vypočutie znalcov, uvedené návrhy považuje súd prvej inštancie za právne irelevantné, nakoľko tieto okolnosti už boli zohľadnené v iných konaniach pri úprave styku otca s maloletými deťmi, ako aj pri úprave styku starých rodičov s maloletými deťmi a pri rozhodnutiach o neodkladných opatreniach. Opätovné vypočutie maloletých detí takisto súd prvej inštancie nepovažoval

za potrebné, pretože tieto boli v minulosti vypočítané aj v rámci vydávacieho konania rakúskymi orgánmi. Predloženými dôkazmi, nahrávkami rozhovorov s maloletými deťmi, ako aj samotné priznanie otca, že maloleté deti sledoval, a to ich lokalizáciou SIM kariet, súd považuje za neprípustné z hľadiska zaručených práv a slobôd maloletých detí. Zároveň v konaní o úpravu styku starých rodičov s maloletými deťmi a úprave styku otca s maloletými deťmi bolo preukázané, že počas neoprávneného pobytu maloletých detí u otca v K., otec a jeho rodina napriek tomu, že mali vedomosť o neoprávnenosti takéhoto konania, nedošlo k náprave. Vychádzajúc zo šetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom, ako aj z výsluchov matky, otca maloletých detí, ako aj samotných detí mal súd prvej inštancie za preukázané, že voči otcovi bolo vznesené obvinenie pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a pre prečin únosu podľa príslušných ustanovení Trestného zákona. Súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 23CoP/58/2022-96 z 12. januára 2023 a vzhľadom na tieto skutočnosti súd návrh otca považoval za účelový v rozpore so záujmami maloletých detí. Na základe týchto skutočností preto súd prvej inštancie návrh otca v celom rozsahu zamietol, pretože ho považoval nielen za nedôvodný, ničím nepodložený, ale vzhľadom na všetky doterajšie konania za účelový.

1.2. Zároveň rozhodol o trovách konania podľa § 52 CMP, pričom poukázal v odôvodnení rozhodnutia na príslušné ustanovenia Zákona o rodine, konkrétne ustanovenia § 24 ods. 2, ods. 3, § 25 ods. 3, § 26.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd" alebo „krajský súd"), na odvolanie otca, rozsudkom zo 07. decembra 2023 sp. zn. 15CoP/48/2023 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a určil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí dôvodil, že pri rozhodovaní o zmene rozsudku, tak ako to navrhol otec maloletých detí, súd prvej inštancie správne a v súlade so zákonom posúdil podaný návrh, ako aj dôvody, ktoré uvádzal otec maloletých detí v podanom návrhu a jednoznačne dospel k správne právnenému záveru, že tento návrh je potrebné zamietnuť, ako správne uviedol súd prvej inštancie z toho dôvodu, že ide o nedôvodný a ničím nepodložený návrh, ktorý je aj podľa odvolacieho súdu účelový. Vzhľadom ku skutočnostiam, ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil v odôvodnení rozsudku, odvolací súd považoval dôvody, ako aj samotný podaný návrh za v rozpore so záujmami maloletých detí, o čom svedčí prakticky aj samotný návrh odvolateľa - otca maloletých detí, aby bola matka zaviazaná prispievať na výživu maloletých detí po 1 eure mesačne na každé dieťa, čo vlastne nekorešponduje ani s jeho tvrdeniami o možnostiach, schopnostiach a jeho majetkových pomeroch, nakoľko žije vo Y. kde má prenajatý byt. Ako bolo preukázané z dokazovania súdu prvej inštancie, otec maloletých detí súdu odmietol zverejniť telefónne číslo, ako aj tú skutočnosť, aký má príjem, koľko platí za nájom vo Y. za prenajatý byt, z čoho vlastne žije a z čoho uhrádza svoje odôvodnené potreby. Ako nanajvýš nedôvodná je jeho odvolacia námietka, že s deťmi nie je 229 dní v kontakte. Aj keby deti mali prístup k telefónu, otcovi nemôžu zavolať nakoľko nie je známe jeho telefónne číslo. Súd prvej inštancie, ako už odvolací súd poukázal, správne vyhodnotil existenciu dôvodov na zamietnutie návrhu otca maloletých detí v zmysle príslušných ustanovení Zákona o rodine, ako aj Civilného sporového a Civilného mimosporového poriadku, pričom zo skutočného stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplývajú závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, a s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Povinnosťou pri samotnom posúdení uvedeného návrhu bolo potrebné prihliadať na najlepší záujem maloletých detí ohľadom samotného zverenia maloletých do osobnej starostlivosti otca. Uvedený záujem maloletých detí bol pre súd prvej inštancie prvoradý a tak tomu je aj v odvolacom konaní. Súd prvej inštancie zhodnotil v prvom rade odôvodnené potreby a záujem maloletých detí, ako aj návrh a obsah návrhu otca maloletých detí na zverenie do jeho osobnej starostlivosti obidve maloleté deti. Návrhy otca na vykonanie znaleckých dokazovaní z odboru psychológie a ortopedie považuje odvolací súd za nedôvodné, pretože z doteraz vykonaných znaleckých posudkov v žiadnom prípade nebolo preukázané akékoľvek pochybenie zo strany matky v starostlivosti o maloleté deti. Odvolací súd po vyhodnotení zisteného skutočného stavu a vyhodnocujúc aj námietky otca v podanom odvolaní, prijal právny záver a má za to, že v danom prípade správne a základe dostatočne zisteného skutkového stavu vydal súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, ktoré riadne odôvodnil, pričom poukázal na vykonané dokazovanie nielen v samotnom konaní 14P/7/2023, ale aj iné prebiehajúce konania ohľadom starostlivosti o maloleté deti, ktoré prebiehajú na súde prvej inštancie, t. j. na Okresnom súde Poprad. Rozhodným pre odvolací súd bolo posúdenie reálnych možností osobnej starostlivosti otca o maloleté deti s poukazom na viaceré trestné oznámenia ohľadom prečinu únosu, ako aj prečinu marenia výkonu

úradného rozhodnutia podľa príslušných ustanovení Trestného zákona. Keďže otec nepreukázal v priebehu konania žiadne dôkazy, ktoré by smerovali k záveru, že je potrebné jeho návrhu vyhovieť, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi, ktoré uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí a predmetné rozhodnutia ako vecne správne a zákonné podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP potvrdil. Odvolací súd návrh odvolateľa na zmenu samotného rozhodnutia nepovažoval za dôvodný. Zároveň nepovažoval za dôvodný ani ten návrh, na základe ktorého by zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolací súd svoj právny názor vyslovil v predmetnom rozsudku a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie, ktorý vo svojom rozhodnutí argumentoval dôvodmi, ktoré sú v súlade so Zákonom o rodine, a to aj v súlade s príslušnými ustanoveniami CMP a CSP, ale v prvom rade so záujmami maloletých detí F. a S. P..

2.2. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie otec maloletých (ďalej aj „dovolateľ“), jeho prípustnosť odôvodnil § 420 písm. f) CSP.

3.1. Podľa dovolateľa odvolací súd nepostupoval v medziach zákona, keď pri vymedzení rozsahu a dôvodov odvolania aplikoval § 379 a § 380 CSP, keďže v prejednávanom prípade (ide totiž o právnu vec, v ktorej možno začať konanie aj bez návrhu) odvolací súd bol povinný preskúmať odvolanie v celom rozsahu, bez akýchkoľvek procesných a zákonných obmedzení zakotvených v Civilnom sporovom poriadku. Odvolací súd sa odmietol zaoberať s predloženými skutkovými tvrdeniami otca a s jeho návrhmi na vykonanie dokazovania a pri rozhodovaní o odvolaní otca nevenoval im ani len minimálnu pozornosť. Navyše odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku riadne neodôvodnil ani to, prečo sa s nimi nezaoberal. Ako to vyplýva z odvolania otca, v priebehu konania zo strany otca bol podaný návrh na vypočutie oboch mal. detí, návrh na znalecké dokazovanie súdnym znalcom - klinickým psychológom a návrh na znalecké dokazovanie súdnym znalcom - ortopédom. V nasledujúcich častiach odvolania otec aj bližšie uviedol, prečo považoval za odôvodnené, až nevyhnutné, aby ním navrhnuté dôkazy boli vykonané. V samotnom odôvodnení napadnutého rozsudku však absentuje akýkoľvek záver, resp. zhodnotenie odvolacieho súdu vo vzťahu k demonštratívne uvedeným dôkazom. V tomto smere sa nedá nepoukázať aj na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, keďže rovnakým spôsobom pochybil prvoinštančný súd pri vydávaní svojho rozsudku. Je totiž evidentné, že súd prvej inštancie na predložené listinné dôkazy otca nereagoval a z jeho rozsudku vôbec nie je zrejmé ani to, prečo ich nepovažoval zrejme za právne relevantné. Pokiaľ by sa aj v teoretickej rovine pripustila hypotéza, že predložené listinné dôkazy otca v konaní boli neopodstatnené, konajúce súdy prinajmenšom by mali svoje závery o právnej irelevantnosti dôkazov a argumentov otca náležite odôvodniť, čo sa evidentne nestalo. Ďalšie závažné procesné pochybenie odvolacieho súdu spočíva v odmietnutí vykonania navrhnutých dôkazov a nezohľadnení odvolacích námietok o nevykonaní dôkazov na súde prvej inštancie, ktorých odmietnutie navyše odvolací súd riadne ani neodôvodnil. V tejto súvislosti otec v prvom rade poukazuje na tú skutočnosť, že odvolací súd sa nijako nevysporiadal s jeho návrhom na výsluch mal. detí. Situácia je podobná aj pri odmietnutí ďalších podstatných dôkazných návrhov, kde odvolací súd opäť nedal presvedčivú odpoveď na podstatnú odvolaciu námietku otca zameranú na nevykonávanie navrhnutého znaleckého dokazovania znalcami z príslušných odborov a odvetí.

3.2. Dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu a rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie; dovolateľ alternatívne navrhuje, aby dovolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

4. Kolízny opatrovník vo svojom podaní uviedol, že sa k dovolaniu otca nebude vyjadrovať.

5. Matka vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že celých desať rokov neustále podáva na súdy rôzne návrhy, navrhuje znalecké dokazovania, deti už mali súdom stanovené 3 znalecké dokazovania. Otec detí nikdy rozhodnutie súdu nerešpektoval. Dlhých 5 rokov porušoval úpravu styku, nevracal deti. Na exmanžela je vznesené obvinenie vo veci únosu, marenia výkonu súdneho rozhodnutia a neplatenie výživného. Poslednú informáciu, ktorú má je, že nekomunikuje ani s políciou.

6. Dovolateľ vo svojom vyjadrení uviedol, že vyjadrenie matky považuje za právne irelevantné, už aj vzhľadom na tú skutočnosť, že dovolací súd v zmysle § 442 Civilného sporového poriadku je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolateľ trvá na svojom dovolaní v celom rozsahu, keďže ho považuje za dôvodné, preto navrhuje, aby dovolací súd o podanom dovolaní dovolateľa rozhodol v zmysle jeho petitu.

7. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 2 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

9. Podľa čl. 4 veta druhá základných princípov Civilného mimosporového poriadku, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme. Inak povedané, vo veciach starostlivosti o maloletých musia byť súdy v každom štádiu konania vedené pri ich rozhodovaní najlepším záujmom maloletého dieťaťa.

9.1. Aj podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorým je Slovenská republika viazaná, prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi, je najlepší záujem dieťaťa. Na najlepší záujem dieťaťa odkazuje Dohovor o právach dieťaťa aj vo svojom článku 18 (rodičovská zodpovednosť).

9.2. Výbor pre práva dieťaťa vo Všeobecnom komentári č. 13 (2011) o práve na ochranu pred všetkými formami násillia upozornil, že „posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa zo strany dospelého nesmie prekonať povinnosť rešpektovať všetky práva dieťaťa vyplývajúce z Dohovoru“. Hmotné právo koncepcie najlepšieho záujmu zakladá právo dieťaťa na posúdenie jeho najlepšieho záujmu a jeho prvoradé zohľadnenie v situácii, keď sa s cieľom rozhodnúť o danej veci posudzujú rôzne záujmy.

9.3. Ako konštatuje Výbor pre práva dieťaťa vo Všeobecnom komentári č. 14 (2013) z 29. 05. 2013 o práve dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho najlepšieho záujmu (č. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa), obsah komplexného pojmu na najlepší záujem dieťaťa treba stanovovať podľa konkrétnych prípadov a prispôbiť a definovať podľa konkrétnej situácie dotknutého dieťaťa, zohľadniť jeho osobný kontext, situáciu a potreby. Posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa je teda jedinečnou činnosťou, ktorú treba uskutočniť v každom jednom prípade vo svetle konkrétnych okolností každého dieťaťa súvisiacich s jeho individuálnymi charakteristikami, napríklad vek, pohlavie, stupeň zrelosti, skúsenosti, telesné, zmyslové alebo intelektuálne postihnutie, sociálny kontext, v ktorom dieťa žije (prítomnosť alebo absencia rodičov, kvalita vzťahov dieťaťa s rodičmi, prostredie, v ktorom dieťa žije z pohľadu bezpečnosti) atď. Do posúdenia najlepšieho záujmu dieťaťa zahrňame aj jeho názory, identitu, starostlivosť, ochranu a bezpečnosť dieťaťa, jeho zraniteľnosť (zdravotné postihnutie, príslušnosť k menšinovej skupine, štatút utečenca alebo žiadateľa o azyl, obeť násillia, život na ulici, atď.), právo na zdravie, na vzdelanie.

9.4. Aj v kontexte potenciálneho oddelenia dieťaťa od jeho rodiča je nevyhnutné uskutočniť posúdenie a určenie najlepšieho záujmu dieťaťa (čl. 9, 18 a 20 Dohovoru o právach dieťaťa). Dohovor chráni právo dieťaťa na rodinný život. Dieťa oddelené od rodiča má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho alebo jej najlepším záujmom (čl. 9 ods. 3).

10. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

11. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12.2. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

13. Dovolateľ namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj nevykonanie niektorých dôkazov. Najmä poukazyval na to, že súd prvej inštancie nereagoval na predložené listinné dôkazy otca, nevysporiadal sa s jeho návrhom na výsluch maloletých detí, ako aj namietal nevykonanie navrhnutého znaleckého dokazovania znalcami z príslušných odborov.

14. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

15. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľa uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/2012/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

16. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľ naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania.

Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

17. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novšej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

18. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

18.1. Súd prvej inštancie relevantným spôsobom v bode 15. svojho rozhodnutia vyhodnotil, že „Ak otec v tomto konaní poukazuje na nutnosť vykonať znalecké dokazovania z odboru ortopédia, psychológia-detská a následné vypočutie znalcov, tieto návrhy súd považuje za právne irelevantné, nakoľko tieto okolnosti boli už zohľadnené v iných konaniach pri úprave styku otca s mal. deťmi, pri úprave styku starých rodičov s mal. deťmi a pri rozhodnutiach o neodkladných opatreniach. I opätovné vypočutie mal. detí súd nepovažoval za potrebné, pretože deti v minulosti vypočuté, a to aj v rámci vydávacieho konania rakúskymi orgánmi.“

18.2. Podobne aj odvolací súd v napadnutom rozsudku dôvodil, že „návrhy otca na vykonanie znaleckých dokazovaní z odboru psychológie a ortopédie považuje odvolací súd za nedôvodné, pretože z doteraz vykonaných znaleckých posudkov v žiadnom prípade nebolo preukázané akékoľvek pochybenie zo strany matky v starostlivosti o maloleté deti... Keďže otec nepreukázal v priebehu konania žiadne dôkazy, ktoré by smerovali k záveru, že je potrebné jeho návrhu vyhovieť, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi, ktoré uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí...“.

19. Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To, akým spôsobom súd vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou konajúceho súdu. Dovoláním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľom tvrdené nesprávne hodnotenie dôkazov nie je preto spôsobilé založiť bez ďalšieho zmätočnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

20. Dovolateľ taktiež namietal, že odvolací súd nepostupoval v medziach zákona, keď pri vymedzení rozsahu a dôvodov odvolania aplikoval § 379 a § 380 CSP, keďže v prejednávanom prípade ide o právnu vec, v ktorej možno začať konanie aj bez návrhu, odvolací súd bol povinný preskúmať odvolanie v celom rozsahu, bez akýchkoľvek procesných a zákonných obmedzení zakotvených v CSP.

21. Z princípu oficiality, ktorý ovláda mimosporové konania je odvodená i zásadná neviazanosť odvolacieho súdu rozsahom odvolania i odvolacími dôvodmi. Odvolací súd preskúmava rozhodnutie v celom rozsahu, teda aj tie výroky, ktoré odvoláním napadnuté neboli.

22. V zmysle vyššie uvedeného dovolací súd uvádza, že aj napriek tomu, že odvolací súd poukázal na ust. § 379 a § 380 CSP, je zrejmé, že odvolací súd sa riadil princípom oficiality v zmysle CMP a neviazal sa len rozsahom odvolania. Odvolací súd dospel k záveru, že povinnosťou pri samotnom posúdení uvedeného návrhu bolo potrebné prihliadať na najlepší záujem maloletých detí ohľadom samotného zverenia maloletých do osobnej starostlivosti otca. Uvedený záujem maloletých detí bol pre súd prvej

inštancie prvoradý a tak tomu je aj v odvolacom konaní. Súd prvej inštancie zhodnotil v prvom rade odôvodnené potreby a záujem maloletých detí, ako aj návrh a obsah návrhu otca maloletých detí na zverenie do jeho osobnej starostlivosti obidve maloleté deti. Odvolací súd dospel k relevantnému záveru, keď sa stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie, ktorý vo svojom rozhodnutí argumentoval dôvodmi, ktoré sú v súlade so Zákonom o rodine, a to aj v súlade s príslušnými ustanoveniami CMP a CSP, ale v prvom rade so záujmami maloletých.

23. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu podrobne uvádza skutkový stav, ktorý považoval za rozhodujúci, stanoviská účastníkov konania k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení, teda takýto postup je v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd dostatočným spôsobom konštatoval, že „súd prvej inštancie správne a v súlade so zákonom posúdil podaný návrh, ako aj dôvody, ktoré uvádzal otec maloletých detí v podanom návrhu a jednoznačne dospel k správne právnemu záveru, že tento návrh je potrebné zamietnuť, ako správne uviedol súd prvej inštancie z toho dôvodu, že ide o nedôvodný a ničím nepodložený návrh, ktorý je aj podľa odvolacieho súdu účelový. Vzhľadom ku skutočnostiam, ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil v odôvodnení rozsudku, odvolací súd považuje dôvody, ako aj samotný podaný návrh za v rozpore so záujmami maloletých detí o čom svedčí prakticky aj samotný návrh odvolateľa - otca maloletých detí, aby bola matka zaviazaná prispievať na výživu maloletých detí po 1 eure mesačne na každé dieťa, čo vlastne nekorešponduje ani s jeho tvrdeniami o možnostiach, schopnostiach a jeho majetkových pomeroch, nakoľko žije vo Viedni, kde má prenajatý byt. Ako bolo preukázané z dokazovania súdu prvej inštancie, otec maloletých detí súdu odmietol zverejniť telefónne číslo, ako aj tú skutočnosť, aký má príjem, koľko platí za nájom vo Viedni za prenajatý byt, z čoho vlastne žije a z čoho uhrádza svoje odôvodnené potreby. Ako nanajvýš nedôvodná je jeho odvolacia námietka, že s deťmi nie je 229 dní v kontakte. Aj keby deti mali prístup k telefónu, otcovi nemôžu zavolať nakoľko nie je známe jeho telefónne číslo.“

24. To, že dovolateľ so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže samo osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

25. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie otca ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

26. Dovolací súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (§ 52 CMP), ktoré prebehlo na základe dovolania podaného otcom maloletých detí.

27. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.